

Til Teknik og Miljøudvalget

KBH 2025 Klimaplanen – Status på implementeringen

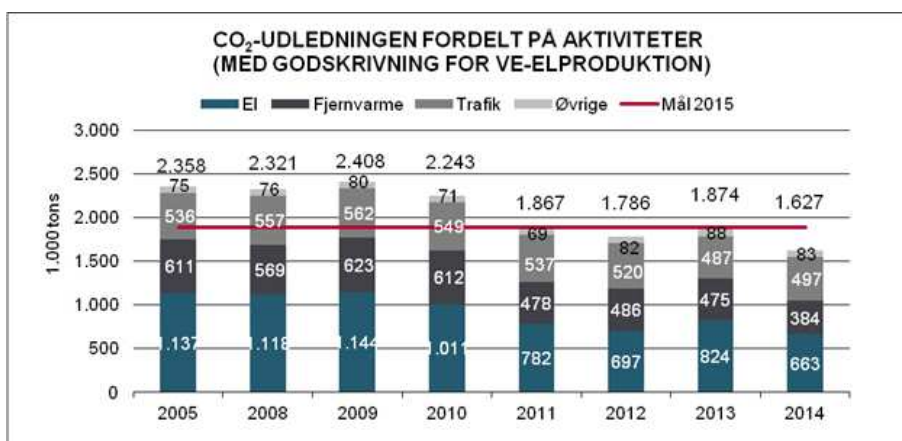
CO₂-neutral i 2025

København har som mål at blive verdens første CO₂-neutrale hovedstad i 2025. KBH 2025 Klimaplanen, der er basis for implementeringen af målet, blev vedtaget i BR den 23. august 2012. Dette notat giver en status for implementering og den mini-evaluering, der er gennemført af klimaplanen, CO₂-regnskabet for 2014 og afslutningsvis en orientering om etablering af klimapanel til at understøtte implementeringen.

Det nyeste CO₂-regnskab for 2014 viser, at København helt overordnet er på rette vej, men samtidig viser den gennemførte mini-evaluering, at København især omkring energibesparelser i eksisterende bygninger og på transportområdet ikke er kommet tilstrækkeligt i gang med nye initiativer. Der er desuden behov for nye initiativer på energiforsyningsområdet, for at sikre målopfyldelsen i 2025.

Væsentlig nedgang i CO₂-udledningen i 2014

CO₂-regnskabet for 2014 viser en reduktion i CO₂-udledningen på 31 % i forhold til 2005, hvilket er en forbedring sammenlignet med 2013, hvor CO₂-udledningen var 21 % under niveauet i 2005. Det bedre resultat i 2014 skyldes hovedsageligt øget brug af biomasse i kraftvarmeproduktionen og mere vind i energisystemet.

Figur 1: CO₂-udledning fordelt på aktiviteter

Denne udvikling er opnået samtidig med, at København har haft en befolkningstilvækst på omkring 15 % siden 2005. Dermed er CO₂-udledningen per indbygger i København nu faldet med 40 % siden

01-05-2015

Sagsnr.
2015-0001825

Dokumentnr.
2015-0001825-27

Sagsbehandler
Jørgen Abildgaard
Inge Nilsson
Annette Egetoft

Klima

Njalsgade 13
Postboks 348
2300 København S

Telefon
2080 6013

Mobil
2080 6013

E-mail
lykleo@tmf.kk.dk

EAN nummer
5798009493149

2005, og den er nu 2,8 tons per indbygger. Dermed er den blandt de laveste per indbygger i de europæiske hovedstæder.

Trends i udviklingen

- I perioden 2010-2014 er elforbruget faldet med 7 %, men med en stigning på 2 % fra 2013 til 2014
- Fjernvarmeforbruget er siden 2010 faldet med 23 %, men tages der hensyn til udviklingen i graddage er fjernvarmeforbruget steget 2 % i perioden 2010-2014
- CO₂-udledningen på transportområdet er faldet 9 % i perioden 2010-2014, men er steget 2 % fra 2013 til 2014.

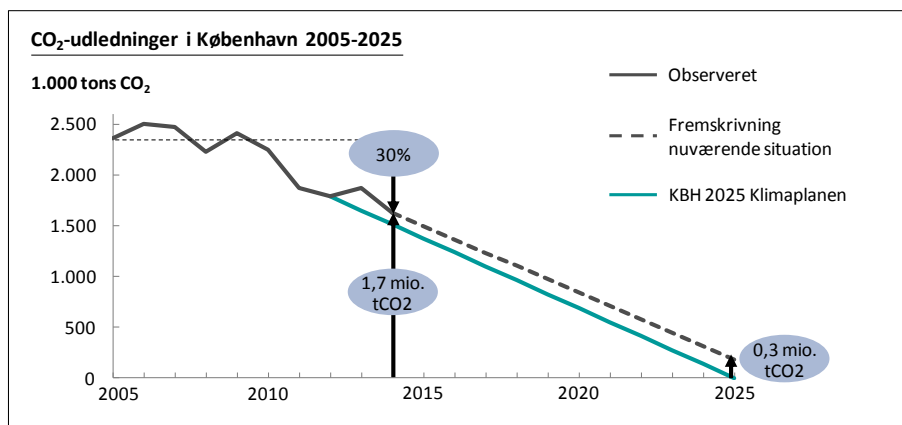
Det er positivt, at der er sket et fald i udledningen af CO₂, men som det fremgår af figur 2 er vi stadig over, hvor vi burde være i forhold til implementeringen af klimaplanen. Dette har givet anledning til den mini-evaluering af klimaplanen, som er beskrevet i det efterfølgende.

Status for implementeringen af KBH 2025 Klimaplanen

Teknik- og Miljøforvaltningen har i slutningen af 2014 gennemført en mini-evaluering af Klimaplanen for at få et overblik over status på de væsentligste initiativer,

Evalueringen viser, at implementeringen af en række initiativer - på trods af den større CO₂-reduktion i 2014 - giver anledning til bekymring, og at der med de nuværende kendte og planlagte initiativer frem til 2025 må forventes en betydelig manko i forhold til at nå målet om CO₂-neutralitet i 2025.

Den foreløbige vurdering er, at der mangler initiativer med en CO₂-reduktion på i størrelsesordenen 300.000 tons CO₂ i 2025 i forhold til udledning på 2,36 mio. tons i basisåret 2005.

Figur 2: CO₂-udledninger i København 2005-2025

Baggrunden er dels, at en række tiltag i København ikke har fået den nødvendige tyngde i opstartsfasen, dels at forventede tiltag fra

Regeringen ikke er blevet iværksat, samt at forudsætningerne for ombygningen af Amagerværket har ændret sig i forhold til Klimaplanen.

De væsentligste udeståender er:

- Energibesparelser i eksisterende byggeri, herunder Københavns Ejendomme - 35.000 tons
- Ændrede støtteordninger til solceller - 10.000 tons
- Omstilling af varmforsyningens spidslast - 20.000 tons
- Udsortering af plast - 25.000 tons
- Mindre kapacitet på BIO4 på Amagerværket – 50.000 – 100.000 tons
- Omstilling til nye drivmidler i busser – 15.000 – 20.000 tons
- Omstilling til nye drivmidler i transportsektoren – 10.000 – 20.000 tons
- En manko på 7 % i KBH 2025 Klimaplanen, som stammer fra manglende initiativer fra regeringen omkring trængsel i København – 70.000 tons

I KBH 2025 Klimaplanen er estimeret en kommunal investering på 2,7 mia. kr. frem til 2025, med en forholdsvis større investering i starten af perioden. I Budget 2013, 2014 og 2015 er indtil videre afsat omkring 650 mio. kr., som først og fremmest er anvendt til udskiftning af gadebelysning, nye trafiksignalanlæg, cykelstier og Københavns Ejendomme, men kun i beskedent omfang til initiativer i forhold til energirenovering af bygningsmassen i København og initiativer i forhold til nye drivmidler til transport.

Behov for nye initiativer

Der er samlet set behov for, at der igangsættes en række nye og reviderede initiativer i 2015 og de kommende år for at få Klimaplanen tilbage på sporet, og for at nå målet i 2025. Dette gælder ikke mindst i forhold til energirenovering af bygningsmassen i København, som er en forudsætning for en positiv økonomi i KBH 2025 Klimaplanen, men også i forhold til overgang til nye drivmidler som el, gas og brint i køretøjer, og en række andre punkter. Desuden i forhold til et større regionalt samarbejde og udvikling af samarbejdet med omverdenen.

Nye initiativer, der skal understøtte KBH 2025 Klimaplanen

Energiforbrug

- *Spar på energien*

Der er behov for en markant øget indsats i forhold til at få gennemført energibesparelser i København. Indsatsen skal udvikles gennem samarbejde og partnerskaber med bygningsejere, beboere, energiselskaber, erhvervslivet og den finansielle sektor og skal:

- Understøtte en massiv udrulning af energieffektiv drift og energirenovering af bygningsmassen i København
- Udvikle finansieringsydelser til energirenovering
- Udvikle forretningsmodeller, der kan tilbyde økonomiske stordriftsfordele til bygningsejere ved koordineret investering i renovering (bundling).
- Gennemføre 1:1 demonstrationsprojekter indenfor bæredygtig renovering
- Opbygge ejernetværk, tilbyde procesrådgivning og sprede viden
- Inddrage københavnere i klimadagsordenen, især i tilknytning til de områder, hvor der i forvejen finder en mobilisering sted, bl.a. i områdeløft.

Indsatsen skal målrettes ejendomme med de laveste energimærker og det højeste forbrug. Indsatsen kan evt. etableres som et offentligt-privat samarbejde, og det skal målrettet understøtte at nyttiggøre HOFORs energisparemidler til energibesparelser i København, ligesom arbejdet kan suppleres med eksterne midler.

Finansieringen udestår.

- *Frivillig aftale og netværk med de 20 største ejendomsejere/forvaltere i København*
Der etableres et netværk med de største ejendomsejere og ejendomsforvaltere i København med det formål at lave en frivillig aftale omkring f.eks. energirigtig drift, energirenovering og nybyggeri. Målet er at elementerne i en frivillig aftale kan brede sig til ”københavnsk standard” for byggeri i København.

Initiativet finansieres af Klimasekretariatets bevilling.

Københavns Ejendomme

- *KEejd (Energirigtig drift, energirenovering og helhedsrenovering)*
I forbindelse med udarbejdelsen af Klimaplanen blev det samlede investeringsbehov til renovering og genopretning af bygningsmassen beregnet til godt 7 mia. kr. frem til 2025, heraf omkring 1,4 mia. kr. til energi- og klimainsatsen. Der er i perioden 2013-2015 afsat midler til denne indsats, så indsatsen nogenlunde følger udviklingen, men der er fortsat behov for betydelige investeringer de kommende år.

Der er ikke afsat finansiering til de kommende års nye investeringer i KEejd.

Energiforsyning

- *Etablering af en beslutning om yderligere 100 MW vindmøller*

Der igangsættes en proces i samarbejde med Økonomiforvaltningen og HOFOR om indstilling til Teknik- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen om udvidelse af målet for vindmøller og rammen for kommunal garantistillelse svarende til yderligere 100 MW eller 20-30 vindmøller.

Indstilling forelægges udvalg og Borgerrepræsentationen senere i 2015.

- *2025 strategi for plast ud af affaldet*
Ressource og Affaldsplan 2018 indeholder en række initiativer der skal øge genanvendelsen af plast. I tillæg hertil vil forvaltningen i 2015 udarbejde en handlingsplan specifikt for målene på plastområdet.

Handlingsplanen udarbejdes i forvaltningen og den vil blive forelagt Teknik- og Miljøudvalget til godkendelse.

- *Organisk affald*
Der forventes i 2015 en afklaring omkring en eventuel udbygning med RENescience i København. Sker dette vil det være muligt at producere biogas og anvende det organiske affald og fosforindholdet ved udbringelse på landbrugsjord, og på længere sigt f.eks. til anvendelse i fødevare- og medicinalindustrien.

Initiativet afventer investeringsbeslutning om RENescience. Finansieringen skal herefter afklares.

Mobilitet

- *Etablering af nye udviklings- og partnerskabsprojekter med nye drivmidler*
For at understøtte målet i Klimaplanen om at 20-30 % af alle lette køretøjer bruger nye drivmidler i 2025 ønskes etableret en række udviklings- og partnerskabsprojekter med virksomheder, borgergrupper og organisationer for at udbrede erfaringerne med brug af køretøjer på nye drivmidler.

Finansieringen udestår. Der kan eventuelt afsættes midler hertil via budgetforhandlingerne for 2016.

- *Infrastrukturplan for nye drivmidler i 2025*
Der udarbejdes i 2015 en infrastrukturplan for nye drivmidler med el, brint og gas, og der igangsættes en dialog med regionen og omegnskommunerne for at koordinere behovet for den samlede infrastruktur til nye drivmidler.

Indsatsen finansieres af Klimasekretariatets bevilling.

- *Plan for nye drivmidler i tung transport, herunder kollektiv trafik*
Der udarbejdes i 2015 en plan for anvendelsen af nye drivmidler i tung transport frem til 2025, og der igangsættes en proces med Økonomiforvaltningen, regionen, omegnskommunerne og Movia om, hvordan der opnås CO₂-neutral kollektiv transport inden 2025.

Planen for anvendelsen af nye drivmidler finansieres af midler i Klimasekretariatet, men finansieringen til nye initiativer vedrørende tung transport og CO₂-neutral kollektiv transport udestår. Der kan eventuelt afsættes midler hertil via budgetforhandlingerne for 2016.

Tværgående initiativer

- *Bruger- og borgerinddragelse i forbindelse med specifikke initiativer på energiforbrug og mobilitet*
Der igangsættes en række initiativer for at få større bruger- og borgerinddragelse i klimaplanens initiativer baseret på specifikke projekter i København.

Finansiering til nye initiativer udestår, men vil i en vis udstrækning kunne ske i sammenhæng med nye konkrete tiltag. De resterende midler kan eventuelt afsættes via budgetforhandlingerne for 2016.

- *Copenhagen Climate Partners*
Partnerskabet Copenhagen Climate Partners etableres til at understøtte udviklingen og implementeringen af klimaplanerne. Partnerne er virksomheder, universiteter og organisationer og målet er 200 partnere inden udgangen af 2018.

Initiativet finansieres af Klimasekretariatets bevilling.

- *Udvikling af Lab områder i København*
Der er behov for at kommunen indgår i flere samarbejder med virksomheder, universiteter, borgere og brugere og skaber en platform for samarbejde. Vi skal være tydelige på, hvor og om hvad det er muligt for eksterne parter at byde ind med samarbejder, ligesom kommunen skal være bedre til at ”udbyde” udfordringer til omverdenen. Vi skal i fællesskab udvikle og afprøve innovative idéer som skaber grøn omstilling og erhvervsudvikling indenfor f.eks. energirenovering af byggeri, nye transportformer, fremtidens energisystem, smart city løsninger og klimatilpasning. Der er planlagt og gennemføres allerede nu en række byudviklingsprojekter, områdeløft og byfornyelsesprojekter i København, som kan anvendes som basis.

Finansieringen udestår.

- *Udvikling af fælles regionale initiativer*
Forvaltningen etablerer et tættere samarbejde med regionen for at understøtte implementeringen af Klimaplanen. Det er aktuelt inden for områderne; bygningsrenovering, kollektiv transport, udbredelse af nye drivmidler, udsortering af plast og koordinering af de strategiske energiplaner i regionen, hvilket blandt andet sker i det regionale projekt 'Energi På Tværs'.

Samarbejdet sker som en del af Klimasekretariatets arbejde, men finansieringen til konkrete initiativer udestår. Der kan eventuelt afsættes midler hertil via budgetforhandlingerne for 2016.

Videre proces

Initiativerne skal bidrage til, at implementeringen af Klimaplanen kommer tilbage på sporet i forhold til at målet om CO₂-neutralitet i 2025 nås. Indsatsen bidrager desuden til grøn omstilling, jobs, innovation, bedre boliger, en lavere energiregning og bedre luftkvalitet i byen.

Teknik- og Miljøudvalget vil løbende blive orienteret om udviklingen.

Der vil i 2015 og starten af 2016 blive gennemført en egentlig evaluering af hele KBH 2025 Klimaplanen. Evalueringen vil uden tvivl give anledning til yderligere justering af klimaplanens øvrige tiltag. Der må de efterfølgende år forventes nye indspil til budgettet for at få implementeringen af Klimaplanen styrket og bragt den op til tidsplanen.

Evalueringen vil være grundlag for en ny implementeringsplan og et nyt roadmap for perioden 2017 – 2020, som vil blive forelagt til politisk behandling i løbet af 2016.

Etablering af Klimapanel

Med baggrund i den udvikling, der er beskrevet i mini-evalueringen og CO₂-regnskabet, samt de generelle udfordringer og muligheder der ligger i KBH 2025 Klimaplanen, har Teknik- og Miljøborgmesteren besluttet at oprette et Klimapanel, der skal rådgive Teknik- og Miljøborgmesteren og forvaltningen i forhold til udvikling af indsatserne i KBH 2025 Klimaplanen. Panelet skal desuden være med til at profilere København som klimaby overfor danske og internationale parter.

Teknik- og Miljøborgmesteren er formand for panelet, der er udpeget for foreløbigt to år. Medlemmerne er personligt udpeget, og de modtager ikke honorar for at deltage i arbejdet. Indsatsen finansieres af Klimasekretariatets midler.

Panelet mødes 4-5 gange om året og drøfter emner indenfor klimaplanens temaer: energiforbrug, energiproduktion, mobilitet samt finansiering og innovation m.m.

Klimapanelet får mulighed for at drøfte udfordringer og forslag til løsninger indenfor de enkelte temaer, og bidrage med viden om, hvordan kommunen sammen med private aktører kan nå målet om CO₂-neutralitet i 2025. Panelet skal også udfordre og inspirere kommunen i klimaarbejdet. Drøftelserne i panelet kan bidrage til debatter og videndeling i partnerskabskredsen Copenhagen Climate Partners og klimaplanens årskonference.

Det første møde afholdes i juni 2015. Her vil status på indsatserne for at nå klimaplanens mål blive præsenteret og drøftet.

Medlemmer af panelet:

1. Professor Katherine Richardson, Københavns Universitet
2. Direktør Hanne Christensen, Rambøll
3. Direktør Lars Jannick Johansen, Den Social Investeringsfond
4. Direktør Anne Grete Holmsgaard, Biorefining Alliance
5. Bestyrelsesformand Anders Eldrup, Grøn Energi
6. Direktør Martin Manthorpe, NCC
7. Direktør Christian Peter Ibsen, Concito
8. Mobilitetschef Anette Enemark, Movia

Jakob Møller Nielsen
Serviceområdechef